

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.303/2021/21.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. január 31. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberkereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt Terheltl ellen indult büntetőügyben a Balassagyarmati Törvényszék 2021. június 29. napján kihirdetett 9.B.117/2020/74. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott testi sértés büntettének értékelt cselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés szerint minősíti.

Az emberkereskedelem büntetténél a Btk. 192. § (3) bekezdés b) pontját is felhívja.

A pénzbüntetés kiszabását mellőzi. Egyebekben a büntetést halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak.

A bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításánál 5 (öt) napi bűnügyi felügyeletben töltött idő 1 (egy) napi szabadságvesztésnek felel meg.

A bűnjeleket a Balassagyarmati Törvényszék helyesen a Bj.80/2020 bűnjeljegyzéken tartja nyilván.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől, 2021. június 29. napjától a mai napig letartóztatásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

Az ítéltábla ítélete ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Balassagyarmati Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2021. június 29-én kihirdetett 9.B.117/2020/74. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberkereskedelem büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 192. § (2) bekezdés, (4) bekezdés b) pont] és testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont].

[2] Ezért a vádlottat 9 év szabadságvesztésre, 9 év közügyektől eltiltásra és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte.

[3] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg.

[4] A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 1.000 forintban határozta meg, egyben megállapította, hogy a pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[5] A vádlott által előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyeletben töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította.

[6] A bűnjelek lefoglalását megszüntette, és azokat a vádlottnak kiadni rendelte.

[7] Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 631.957 forint összegű bűnügyi költség megfizetésére.

[8] Az ítélet ellen az ügyészség a vádlott terhére súlyosításért, a szabadságvesztés tartamának felemelése érdekében, míg a vádlott és a védő eltérő jogi minősítés megállapítása, illetőleg a büntetés enyhítése iránt jelentettek be fellebbezést.

[9] Az ügyészség a fellebbezése írásban előterjesztett indokolásában kifejtette, hogy a törvényszék a büntetés kiszabása során nem teljeskörűen vette figyelembe a súlyosító tényezőket, illetőleg nem megfelelő súllyal értékelte a vádlott javára és terhére megállapított bűnösségi körülményeket, ennek folytán a szabadságvesztés tartamát eltúlzottan alacsony mértékben határozta meg.

[10] További súlyosító tényezőként kérte értékelni a kiemelkedően gátlástalan elkövetési módot, amelyet alátámaszt az, hogy a vádlott hosszabb időn keresztül, több – a sértett alapvető emberi jogait semmibe vevő – jogellenes magatartásban megnyilvánuló bűncselekményt valósított meg. A tárgyaláson jól érzékelhetően a sértettet lelkileg, pszichésen rendkívüli módon megviselték a történetek, ezért a cselekmény káros következményei is súlyosító körülményként értékelendők.

[11] Mindezek okán – az ügyészség álláspontja szerint – a büntetés céljainak maradéktalan érvényesülése érdekében a személyében a társadalomra fokozottan veszélyes Terheltl vádlottal szemben a középértéket elérő vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása indokolt.

[12] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli ügyészség) a büntetőügy irataival együtt megküldött BF.699/2020/19. számú átiratában annyiban módosította az ügyészség fellebbezésének céljait, hogy a közügyektől eltiltás tartamának felemelése is indokolt, továbbá a védelemnek a testi épség elleni bűncselekmény jogi minősítésének megváltoztatását célzó indítványát alaposnak tartja.

[13] Érvelése szerint a törvényszék túlnyomórészt betartotta a perrendi szabályokat, az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést nem valósított meg. Ugyanakkor kifogásolta, hogy a törvényszék nem helyezte hatályon kívül a vádlott által a testi épség elleni bűncselekmény vonatkozásában tett bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásáról a 2020. szeptember 16-án tartott előkészítő ülésén meghozott 11-I. számú végzését. E határozat hatályon kívül helyezését indokoltá tette az a tény, hogy a védőnek közvetlenül a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadása utáni észrevételéből, illetőleg a vádlott későbbi nyilatkozataiból egyértelművé vált, hogy a vádlott nem vád szerint ismerte el a testi sértés büntetnének elkövetését, annak motívumát és elkövetési módját is vitatta. Állítása szerint féltékenységből verte meg a sértettet, mert nem tudta elviselni a más férfiaknak nyújtott szexuális szolgáltatást. Továbbá nem nyilatkozott egyértelműen arról, hogy a sértett sérüléseit ő idézte volna elő, gyakorlatilag csak egy pofont ismert el, és tagadta a vádiratban írt eszközzel történt bántalmazást. A fellebbviteli ügyészség a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásáról hozott végzés hatályon kívül helyezésének elmaradását relatív eljárási szabálysértésként kérte értékelni, tekintettel arra, hogy a törvényszék – a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 521. §-ában rögzített korlátok ellenére – a testi sértés vonatkozásában is az általános szabályok szerinti bizonyítást folytatott le, és ítéletét e körben nem a vádlott beismerő nyilatkozatára, illetőleg annak elfogadására alapította. Mivel e szabálysértés nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabása, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése sem indokolt.

[14] A fellebbviteli ügyészség a törvényszék ítéletét a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban írt okokból részlegesen megalapozatlannak értékelte, mivel a megállapított tényállás hiányos, illetőleg kisebb részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. Mindez a megalapozatlanság – meglátása szerint – a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint kiküszöbölhető.

[15] Indítványozta a tényállás kiegészítését, illetőleg helyesbítését az alábbiak szerint:

- a vádlott és a sértett megismerkedésének helyes időpontjával, ami 2018. május vége - június eleje, továbbá azzal, hogy a sértett a kiskorú gyermekeivel 2018. július 5-én költözött a vádlotthoz [ítélet 4. ponttal jelölt bekezdése];
- a vádlott azzal fenyegette meg a sértettet, hogy meg fogja ölni, illetve a gyermekeit elveszi tőle, ha szökést kísérel meg, a rendőrséghez fordul, vagy az ügyfeleknek jelzi, hogy nem önkéntesen végzi a prostitúciós tevékenységet [ítélet 5. ponttal jelölt bekezdése];
- a hirdetés 2018. július 23-án került fel a „Rosszlányok.hu” internetes portálra [ítélet 7. ponttal jelölt bekezdése];
- a sértett által a jelentkező ügyfeleknek nyújtandó különböző szexuális szolgáltatások árait a vádlott határozta meg; a telefonos egyeztetés menete az volt, hogy a jelentkezőkkel a sértett – minden esetben a vádlott jelenlétében, ezáltal folyamatos kontrollja alatt – kihangosított mobiltelefonon egyezett meg a szolgáltatás áráról, valamint a szolgáltatás nyújtásának helyéről és idejéről [ítélet 8. ponttal jelölt bekezdése];
- 2018. augusztus 25-én a vádlott és a sértett többször összeveszett egymással, mivel a sértett közölte a vádlottal, hogy nem akarja folytatni a vádlott kényszerítésére más férfiakkal folytatott szexuális cselekményeket, és elhagyja őt, ha nem engedi meg, hogy abbahagyja e tevékenységet [ítélet 9. ponttal jelölt bekezdése];
- ezt a vádlott ellenezte, otthon állandó felügyelet alatt tartotta a sértettet, aki – kihasználva, hogy a vádlott kis időre átment a közös udvaron lévő másik házba, ahol a szülei éltek – megpróbált elszökni [ítélet 9. ponttal jelölt bekezdése];
- a szökés megtorlása, az aznapi fizikai bántalmazás annak érdekében történt, hogy a vádlott megakadályozza a sértett jövőbeni szökési kísérleteit, illetve elérje, hogy a sértett az ingatlant a vádlott felügyelete nélkül továbbra se merje elhagyni, és biztosítsa, hogy a prostitúciós tevékenységet a sértett az akarata ellenére is tovább folytassa [ítélet 9. ponttal jelölt bekezdése];
- 2018. szeptember 15-én a sértett édesanyja, tanú²⁰ és az ő férje, tanú³ jelent meg a vádlott ingatlanánál, velük akart távozni a sértett [ítélet 10. ponttal jelölt bekezdése].

[16] A fellebbviteli ügyészség arra is rámutatott, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán a vádlott személyi körülményei körében tett megállapítások és a bünyügyi előéletre vonatkozó adatok is a tényállás részeként kerültek rögzítésre, noha azok – figyelemmel a Be. 561. § (3) bekezdés b) és c) pontjaiban foglaltakra – nem részei a történeti tényállásnak.

[17] Álláspontja szerint az ítélet indokolása a bizonyítékok ismertetése és értékelése körében kissé szűkszavú, azonban ez nem eredményez megalapozatlanságot, mivel a törvényszék még az elégséges mértékben rögzítette, hogy mit vett számba, illetve értékelt a ténymegállapítás és a jogkövetkeztetés érdekében. Ráadásul a felsorolt és értékelt bizonyítékok alapján a vádlott bűnössége a vád tárgyává tett cselekményekben kétséget kizáróan megállapítható volt.

[18] Ugyanakkor külön kiemelés érdemel a Nógrád Megyei Kormányhivatalnak a – bizonyítás anyagává tett okirati bizonyítékok között megemlíttet, de részletesen nem ismertetett – tájékoztatása, amely azt igazolja, hogy a sértett a vádlottól történt elköltözése után igényelt saját maga és gyermekei számára új okmányokat. Mindez szintén alátámasztja, hogy a vádlott a sértettet a személyi szabadságában korlátozta, és mindent megtett a szökés, a külvilággal való kapcsolatfelvétel megakadályozása érdekében.

[19] A fellebbviteli ügyészségi átirat szerint ugyancsak fontos bizonyíték a vádlott mobiltelefonjának és a sértett által használt „munkatelefon” híváslistáinak elemzéséről készített jelentés is, amelyekből megállapítható, hogy e mobiltelefonok szinte kivétel nélkül ugyanazokon a bázisállomásokon forgalmaztak, ha mégis más helyen, akkor is földrajzilag nagyon közeli cellapozícióban. E tények alátámasztják azt a sértetti nyilatkozatot, amely szerint mindenhol csak a vádlottal mehetett, a prostitúciós tevékenysége során a vádlott szállította a kuncsaftokkal való találkozás helyére, illetve onnan haza, tehát a vádlott mindvégig a sértett közelében, lényegében látótávolságon belül maradt, ellenőrizve őt a szexuális szolgáltatás nyújtása során.

[20] Elmaradt tanú³¹ tanúnak a bizonyítás anyagává tett vallomásának értékelése, amely – a vádlott volt párjával, tanú³⁰val a egyéb⁴ közösségi hálózaton folytatott levelezéssel együtt – igazolja, hogy Terhelt¹ a sértett mobiltelefonját elvette, és ezáltal megakadályozta, illetve korlátozta, hogy a családtagjaival kapcsolatot tartson. Megjegyezte azt is, hogy a törvényszék elmulasztotta megindokolni a védelemnek tanú³¹ tanú tárgyaláson történő kihallgatása iránt előterjesztett indítványának elutasítását, bár az erről hozott döntése helytálló, figyelemmel arra, hogy a földrajzi távolság miatt a egyéb⁸ élő tanúnak a tárgyaláson való kihallgatása az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezné, ráadásul a cselekményekről csak közvetett információval rendelkező tanú a nyomozás során részletesen beszámolt az általa ismert tényekről, és a személyes kihallgatásától sem volt várható újabb, más forrásból be nem szerezhető tényre vonatkozó adat közlése.

[21] Egyébiránt a sértett személyi szabadságától megfosztottságának, a külvilággal való kapcsolattartása korlátozásának tényét alátámasztja az ügyben érdektelen, a sértettel nagyon felületes kapcsolatban álló tanú³² tanú vallomása is, amely szerint sértett¹ arról tájékoztatta, hogy a vádlott őt fogva tartotta.

[22] A fellebbviteli ügyészség álláspontja szerint a törvényszék helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, és törvényesen alkalmazta az elkövetés idején hatályban lévő büntető törvényt, azonban a vádlott terhére megállapított bűncselekmények minősítése kiegészítésre, illetőleg helyesbítésre szorul. Szükségesnek tartotta ugyanis az emberkereskedelem bünteténél a Btk. 192. § (3) bekezdésének – a súlyosabb minősítést megalapozó – b) pontjának felhívását (erőszakkal és fenyegetéssel elkövetés). Továbbá, mivel

a súlyos sérülést eredményező bántalmazás az emberkereskedelem mint célcselekmény véghezvitele érdekében történt, és az emberkereskedelem éppen az erőszakkal történt elkövetés folytán minősül súlyosabban, a kétszeres értékelés tilalmába ütközik a testi épség elleni bűncselekménynek aljas indokból elkövetettként minősítése. Az helyesen a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdése szerinti testi sértésként minősül.

[23] A büntetés kiszabása kapcsán kifejtette, hogy a kitartó és gátlástalan elkövetési mód, a sértett által elszenvedett cselekmény káros pszichés következményei, valamint a testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottsága további súlyosító körülményekként értékelendők.

[24] A fellebbviteli ügyészség álláspontja szerint a testi épség elleni bűncselekmény enyhébb minősítése ellenére – figyelemmel a cselekmények tárgyi súlyára és jellegére, a súlyosító körülmények nagyobb nyomatékára, a vádlott személyében rejlő kiemelkedő társadalomra veszélyességre, a tetтарыosság és fokozatosság követelményére – a büntetési célok elérése érdekében a szabadságvesztés, illetőleg ehhez igazodóan a közügyektől eltiltás tartamának felemelése indokolt.

[25] Rámutatott arra, hogy az ítélet rendelkező része és indokolása kiegészítésre szorul a tekintetben, hogy a büntetés kiszabására halmazati büntetésként került sor.

[26] A bűnügyi felügyelet beszámításáról vonatkozó rendelkezést kérte kiegészíteni azzal, hogy egynapi szabadságvesztésnek öt nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[27] A pénzbüntetés átváltoztatásánál szükségesnek tartotta rögzíteni a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés fegyház végrehajtási fokozatát.

[28] Összegezve, a fellebbviteli ügyészség indítványozta, hogy az ítéltábla

- a tényállást, a jogi indokolást és a büntetéskiszabási körülmények felsorolását egészítse ki, illetőleg helyesbítse,
- a testi épség elleni bűncselekményt minősítse a Btk. 164. (1) és (3) bekezdése szerinti testi sértés büntetnének, míg az emberkereskedelem büntette minősítésénél a jogszabályi felhívást egészítse ki a Btk. 192. § (3) bekezdés b) pontjával,
- az ítélet indokolását egészítse ki a védelmi bizonyítási indítvány elutasításának okával,
- a kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát emelje fel,
- a büntetést halmazatiként jelölje meg,

- a pénzbüntetés átváltoztatására és a bünygyi felügyelet beszámítására vonatkozó rendelkezéseket egészítse ki,
- egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[29] Terhelt1 vádlottnak az elsőfokú ítélet kihirdetése után meghatalmazott új védője 2022. január 17-én írásban indokolta a korábban bejelentett fellebbezést, amelynek céljait kiegészítette az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványával.

[30] Kifejtette, hogy a törvényszék – szemben a fellebbviteli ügyészség álláspontjával – másodfokon nem korrigálható eljárási hibát vétett azért, hogy nem tett eleget tanú31 tanúként történő kihallgatását célzó indítványnak, és e körben az elutasítás indokaival is adós maradt. Sérült a tárgyalás közvetlenségének elve annak folytán, hogy a bírósági tárgyaláson a védelem nem intézhetett kérdéseket e tanúhoz, dacára annak, hogy a egyéb8 élő tanú31 a nyomozás során is meg tudott jelenni az eljáró hatóságnál, így ennek a bírósági tárgyalás tekintetében sem lett volna akadálya.

[31] Érvelése szerint a testi sértés kapcsán tett bűnösséget beismerő nyilatkozat csakugyan nem volt egyértelmű, a vádlott e cselekménynek a vád szerinti elkövetési módját és motívumát vitatta, ennek ellenére a törvényszék nem helyezte hatályon kívül a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásáról hozott végzést. Márpedig a törvényi feltételek hiányában a bűnösség beismerésére alapított ítélet jelentős, másodfokon szintén nem orvosolható eljárási szabálysértés, amely a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontjában foglaltak miatt – figyelemmel a Be. 504. § (2) bekezdés c) pontjára is – az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kell eredményezze.

[32] Nem értett egyet a fellebbviteli ügyészség átiratában foglaltakkal a tekintetben sem, hogy az ítélet megalapozatlansága a Be. 593. § (1) bekezdése szerint a tényállás kiegészítése útján kiküszöbölhető. A védő a nyomozás során beszerzett bizonyítási eszközök közül igen részletesen ismertette Terhelt1 vádlottnak a 2018. szeptember 17-én, október 4-én, december 20-án, 2019. március 5-én, március 7-én, július 4-én és december 6-án gyanúsítottként tett vallomásaiban, valamint sértett1 sértett 2018. szeptember 15-én és október 11-én, 2019. február 8-án és szeptember 23-án, tanú6 és tanú5 tanú 2018. november 26-án, egyéb érdekelt2 tanú 2018. szeptember 15-én, tanú20 tanú 2018. szeptember 15-én és 2019. szeptember 18-án, tanú3 tanú 2019. szeptember 28-án és 2020. január 28-án, tanú14 tanú 2019. július 16-án, tanú33 tanú 2019. július 9-én, tanú25 tanú 2019. július 9-én, tanú31 tanú 2019. szeptember 18-án, tanú4 tanú 2019. szeptember 23-án, tanú11 tanú 2019. január 20-án, tanú29 tanú 2019. május 30-án, tanú34 tanú 2019. július 8-án, tanú35 tanú 2019. július 9-én, tanú36 tanú 2019. július 17-én, tanú10 tanú 2019. február 28-án, tanú27 tanú 2019. március 6-án, tanú37 tanú 2019. április 17-én, tanú38 tanú 2019. augusztus 6-án, tanú26 tanú 2019. március 6-án és március 11-én, tanú39 tanú 2019. július 26-án, tanú40 tanú 2019. május 30-án, tanú41 tanú 2019. július 8-án, tanú42 tanú 2019. augusztus 7-én tett vallomásában, továbbá terhelt4nak és a sértettnek a 2018. október 11-én, tanú6, tanú5 tanúknak és a sértettnek a 2019. január 15-én, tanú7 tanúnak és a sértettnek a 2019. január 15-én, tanú11 tanúnak és a sértettnek a 2019. január 15-én fogatosított szembesítéseken előadott nyilatkozataiban foglaltakat. Megítélése szerint ezekből egyértelműen és kétséget kizáróan nem állapítható meg az, hogy a vádlott sértett1 sértettet kizsákmányolás céljából másnak

megszerezte, illetőleg a személyi szabadságától megfosztotta. Maga a sértett adta elő, hogy a vádlott nem engedte őt gyárban dolgozni, mert félt a megcsalástól, tehát ez is alátámasztja azt a terhelti nyilatkozatot, miszerint Terhelt1 féltékenységből bántalmazta a sértettet, nem azért, hogy őt prostitúciós tevékenységre kényszerítse. Egyedül a sértett oldalán meghallgatott tanúk azok, akik Léta sértett2 vallomását visszaigazolják, de e körben a védő kiemelte, hogy e tanúk csak közvetett módon értesültek a történetekről. Az ügy megítélése szempontjából tanú²⁶ és tanú²⁷ tanúvallomásait nem tartotta relevánsnak, mivel e tanúk kizárólag csak olyan cselekményekről tudtak beszámolni, amelyek a vádirati tényállásnak nem voltak elemei, az ő sérelmükre elkövetett bűncselekmények miatt Terhelt1 ellen eljárás nem indult.

[33] A védelem nem osztotta a törvényszék álláspontját a vádlott terhére megállapított bűncselekmények minősítése kapcsán, e tekintetben fellebbezése indokolásában az alábbiakat fejtette ki.

[34] Nemzetközi szerződések és az Európai Unió joga is kötelezi Magyarországot az elleni fellépésre, hogy az ember maga kereskedés tárgyává váljon. Így a rabszolgaság tárgyában Genfben, 1926. szeptember 25-én kelt nemzetközi egyezmény (becikkelyezte az 1933. évi III. törvény) és annak módosítása tárgyában New Yorkban, 1953. december 7-én kelt Jegyzőkönyv és Melléklete (kihirdette az 1958. évi 18. törvényerejű rendelet), továbbá a rabszolgaság, a rabszolga kereskedés, valamint a rabszolgasághoz hasonló intézmények és gyakorlatok eltörlése tárgyában Genfben, 1956. szeptember 7-én kelt Kiegészítő Egyezmény alapján a Részes Államok kötelesek felszámolni a rabszolgaságot, illetve büntetendővé nyilvánítani a rabszolga-kereskedelmet és rabszolgatartást.

[35] Az emberkereskedelem esetében a kizsákmányolási célzat fennáll már azzal, hogy az elkövető törekszik az előny megszerzésére. Az előnyön nem csak az anyagi előny, hanem bármilyen más olyan kedvezmény, kedvezőbb helyzet értendő, amely a sértett kiszolgáltatott helyzetével való visszaélés révén állhat elő (például valakinek szexuális cselekmény végzésére harmadik személy részére történő megszerzése). A befejezett cselekmény megállapításához nem szükséges az, hogy az elkövető ténylegesen előnyhöz jusson (például a sértett keresményét, bevételét elvegye).

[36] Az emberkereskedelem minősített esetei – az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelvnek megfelelően – a Btk. 192. § (2) bekezdése szerinti, a kizsákmányolást tartalmazó tényállására épülnek, mivel azok többsége a kiszolgáltatott helyzet speciális, súlyosabban minősülő eseteit határozzák meg. Magyarország részese az emberkereskedelmet is szankcionáló az Egyesült Nemzetek keretében Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek (kihirdette a 2006. évi CII. törvény), különösen annak a nők és gyermekek kereskedelme megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló Jegyzőkönyvének. A már hivatkozott 2011/36/EU irányelv és egyéb, az emberkereskedelem megelőzésére és leküzdésére vonatkozó nemzetközi egyezmények nem adják meg a kizsákmányolás pontos meghatározását, csupán a tipikus előfordulási eseteit sorolják fel.

[37] A magyar büntető törvény értelmező rendelkezése szerint a kizsákmányolás központi fogalmi elemei: a kiszolgáltatott helyzettel visszaélés, illetve az előny szerzésére törekvés.

[38] A kiszolgáltatott helyzetet előidézhethi az elkövető, de fennállhat tőle függetlenül is.

[39] Ugyanakkor az emberkereskedelem alapesetét meghatározó kizsákmányolás rendszeres előny szerzésére törekvés nélkül nem valósulhat meg, ellenkező esetben valamennyi hasonló visszaélésszerű magatartás (pl. kényszerítés, kerítés, emberi szerv tiltott felhasználása) az emberkereskedelem megállapítását tenné lehetővé. Továbbá az emberkereskedelem eszközselekménye a munkavégzés, a munka jellegű tevékenység és az ezekhez hasonló jogellenes cselekmény (különösen a prostitúció) is jellemzően ismétlődő jelleggel valósul meg, ami szintén feltételezi a rendszeres jelleget, de legalábbis az arra való törekvést. Ilyen rendszerességre irányuló célzat hiányában jelenleg is más bűncselekmény szankcionálja a más személy alkalmi jellegű kihasználását.

[40] Az elkövetési magatartásokat a rábírás, a kényszerítés, illetve az ezekhez kapcsolódó részselekmények merítik ki. Az első két elkövetési magatartás rendszeres előnyszerzésre irányuló célzat esetén tényállásszerű. A második alapesethez kapcsolódó előkészületi jellegű résztevékenységek esetén a célzat nem szükségszerűen a rendszeres előnyszerzés, hanem a rábírással és a kényszerítéssel megvalósuló bűncselekmény elősegítése.

[41] Az emberkereskedelem és a prostitúciós bűncselekmények elhatárolása a „másnak megszerzés” elkövetési magatartás értelmezésén alapul, az ugyanis nem takar azonos magatartást a két tényállásban. Az ilyen jellegű bűncselekmények elkövetését a haszonszerzés motiválja, amely leggyakrabban a prostitúciós tevékenységhez kapcsolódik. Ezért is van, hogy az emberkereskedelemmel halmazatban álló bűncselekmények közül többnyire a kitartottság jelenik meg.

[42] A kizsákmányolás az elkövetési magatartás célzata, a kiszolgáltatott eszközzel visszaélés pedig az elkövetési mód. A kiszolgáltatott helyzetben lévő passzív alany már csak azért sem lesz feltétlenül „kizsákmányolt”, mert a kiszolgáltatott helyzet megelőzi az emberkereskedelem elkövetési magatartásainak kifejtését, a kizsákmányolási cél realizálása pedig nem feltétele a bűncselekmény megvalósításának. A Btk. 192. § (8) bekezdésében írt értelmező rendelkezés a kizsákmányolás fogalmára nem ad részletes definíciót, a törvény miniszteri indokolása szerint ez a megoldás lehetővé teszi a legtipikusabb kizsákmányolási formák, elkövetési módok mellett bármely olyan magatartás büntetését, amely a gyakorlatban kizsákmányolásként feleltethető meg. Nem önmagában a prostitúció, hanem annak kizsákmányolása jelenik meg, vagyis nem a prostitúció minden fajtája jelent kizsákmányolást. A kizsákmányolási cél kizárólag annál a személlynél jelentkezhet, aki a prostitúciós tevékenységből származó – tipikusan anyagi – előnyöket élvez.

[43] Mindezek okán indítványozta, hogy az ítéltábla a vádlott cselekményét – emberkereskedelem helyett – minősítse a Btk. 200. § (1) bekezdése szerinti kerítés büntetetté.

[44] A fellebbezésének a büntetés enyhítését célzó része kapcsán kiemelkedő nyomatékú enyhítő körülményként kérte értékelni az időmúlást, és – figyelemmel a 2/2017. (II.10.) AB határozatban foglaltakra – az eljárás elhúzódását, valamint a vádlott bűnösségre is kiterjedő, részbeni beismerését, a kedvező személyi körülményeit (előzetes fogvatartása előtt jövedelemmel rendelkezett, vagyona van, egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik). Hivatkozott a BH2001.354. számú határozatra, amely szerint a bíróságnak a tetтарыыos büntetést – a középмértékre vonatkozó szabály mellett is – a törvényben írt kereteken belül, az egyéniesítés követelményét alapul véve kell kiszabnia. Hangsúlyozta, hogy az 55. számú Büntető Kollégiumi vélemény szerint, amennyiben az elkövető személyi körülményei kedvezőek, előtérbe kerülnek a бűнcselekmény elkövetésének körülményei: a бűнcselekmény jellege és indítéka, a бűнösség foka, az elkövetőnek a бűнcselekmény elkövetése után tanúsított magatartása (például megbánta a бűнcselekményt, jóvátette a kárt). Mindezeket a körülményeket elsősorban az egyéni megelőzés szempontjából kell értékelni, és ennek megfelelően lehet a szabadságvesztés tartamát egyéniesítve kiszabni.

[45] A nyilvános ülésen előadott perbeszédében a védő – a fellebbezés írásos indokolásában foglaltakat fenntartva – azt emelte ki, hogy az előkészítő ülésen az ügyész a бűнösség beismerése esetére 9 év tartamú szabadságvesztés kiszabására tett indítványt, és a súlyosító tényezők már akkor ismertek voltak, azokban utóbb sem történt változás. Ebből következően a törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatását követően azért szabott ki a korábbi ügyészi indítvánnyal azonos mértékű szabadságvesztést, mert ezzel szankcionálta, hogy a vádlott nem ismerte be бűнösségét.

[46] Megjegyezte, hogy a vádlott azért sem kényszeríthette sértettlт prostitúcióra, mivel a sértett által is elismerten féltékeny típusú volt (ezért nem engedte a gyárban dolgozni, illetve бántalmazta a kérdéses esetrél).

[47] Terhelt1 vádlott a másodfokú bíróság előtti felszólalásában azt kérte figyelembe venni, hogy az elkövetés idején az emberkereskedelmet a бűntető törvény még nem szabályozta, így cselekményét legfeljebb kitartottság бűntettének lehetett volna minősíteni. Ismét elismerte, hogy féltékenységből бántalmazta a sértettet, amelyet megbánt. Nem szorult rá arra, hogy a sértettet prostitúciós tevékenységre kényszerítse, ugyanis volt jövedelme, több járműkategóriára vonatkozó vezetői engedéllyel rendelkezett.

[48] Az ítéltábla a testi épség elleni бűнcselekmény enyhébb minősülése és részben a büntetés enyhítése (a pénzbüntetés mellőzése) kapcsán találta alaposnak a fellebbezéseket.

[49] Az ítéltábla a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A védelmi fellebbezéseket nem csupán a Be. 583. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban írt célok tekintetében terjesztették elő, ezért nem volt helye az elsőfokú ítélet Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálatának. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartásának, az elsőfokú ítélet megalapozottságának, a бűнösség megállapítására, a бűнcselekmények minősítésére és a büntetések kiszabására vonatkozó rendelkezések, valamint az indokolás helyességének vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

[50] Megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan a Be. 608. § (1) bekezdés a) - f) pontokban írt abszolút eljárási szabálysértés, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszéknek új eljárásra utasítását indokolná. A törvényszék törvényesen volt megalakítva, kizárt bíró az ítélet meghozatalában nem vett részt, a törvényszék a hatáskörét nem lépte túl, az illetékességi szabályokat nem sértette meg, a tárgyaláson az előírásoknak megfelelően a vádlott, a védő és az ügyész részt vett, továbbá az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel nem volt ellentétes.

[51] A Be. 607. § (1) bekezdés h) pontja ugyancsak abszolút, az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó eljárási szabálysértésként nevesíti azt az esetet, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el.

[52] Ha a vádlott a bűnösségét beismeri, és a beismeréssel érintett körben a tárgyaláshoz való jogáról lemond, a bíróság e tény, az eljárás ügyiratai, valamint a vádlott kihallgatása alapján vizsgálja meg, hogy a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadja-e. A vádlott kihallgatása – az előkészítő ülés jellegére figyelemmel – a (2) bekezdésben meghatározott feltételek vizsgálatára irányul [Be. 504. § (1) bekezdés].

[53] A bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának a feltételei a következők:

- a) a vádlott e nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette,
- b) a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik,
- c) a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják [Be. 504. § (2) bekezdés].

[54] Ha a bíróság a bűnösségét beismerő nyilatkozatot elfogadta, a vádirati tényállás megalapozottságára és a bűnösség kérdésére nem folytatható le további bizonyítás [Be. 521. § (1) bekezdés]. Az ügyészség, a vádlott és a védő az (1) bekezdés korlátai között indítványozhat bizonyítást [Be. 521. § (2) bekezdés]. Ha a bíróság az (1) bekezdés korlátai között lefolytatott bizonyítás eredményéhez képest úgy látja, hogy a tényállás, illetve a Btk. szerinti minősítés változása folytán a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának nem lett volna helye, az erről hozott végzést az ügyészség és a vádlott nyilatkozatának beszerzése után hatályon kívül helyezheti [Be. 504. § (3) bekezdés].

[55] Ha a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot elfogadta, a vádlott bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapítja [Be. 565. § (1) bekezdés].

[56] A fellebbviteli ügyészség, illetőleg ehhez csatlakozva a védő helyesen mutattak rá arra, hogy a vádlottnak a terhére rótt testi sértés büntette vonatkozásában, a 2020. szeptember 16-án tartott előkészítő ülésen tett bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának

a Be. 504. § (2) bekezdés c) pontjában írt törvényi feltételei nem álltak fenn. A vádlott az törvényben előírt figyelmeztetések után csakugyan akként nyilatkozott, hogy a testi épség elleni bűncselekményben beismeri a bűnösségét (9.B.117/2020/11. számú jegyzőkönyv, 3. oldal harmadik bekezdés), azonban a védőnek közvetlenül a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásáról hozott végzés kihirdetése után tett – a bántalmazás tényleges motivációjára utaló – észrevétele miatt (9.B.117/2020/11. számú jegyzőkönyv, 3. oldal hatodik bekezdés) a törvényszéknek a vádlott kihallgatása útján tisztáznia kellett volna, hogy a vádlott a kérdéses bűncselekménnyel kapcsolatban a vádirati tényállásból ténylegesen mely tényeket ismer el. Utóbb a 2020. november 6-án tartott tárgyaláson tett vallomásából már kiderült, hogy a vádlott a bántalmazásnak a vádirati tényállásban rögzített módját és motívumát vitatja (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv, 5. oldal második bekezdés), ebből következően vallomása a testi sértés büntettének beismeréseként nyilván nem volt értékelhető. A törvényszéknek a Be. 521. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezésekből levezethetően hatályon kívül kellett volna helyeznie a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásáról meghozott végzést. Ennek elmulasztása kétségtelenül eljárási szabálysértésként értékelhető.

[57] Az ítéltábla osztotta a fellebbviteli ügyészség álláspontját a tekintetben, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott abszolút hatályon kívül helyezési ok nem állapítható meg. A bűnösséget beismerő nyilatkozat törvényes feltételek hiányában történt elfogadásának korrigálását ugyanis az annak elfogadásáról meghozott végzés hatályon kívül helyezése nélkül is elvégezte az elsőfokú bíróság. E hatályon kívül helyezési ok kizárólag olyan helyzetekre vonatkoznak, amelyek a másodfokú eljárásban nem orvosolhatók, nevezetesen, ha a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadó elsőfokú bíróság a Be. 521. § (1) bekezdése alapján eleve nem folytat le bizonyítást a vádirati tényállás megalapozottságára és a bűnösség kérdésére, továbbá a Be. 565. § (1) bekezdése szerint az ítéletében a vádlott bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogatására és az eljárás ügyirataira alapítja. Jelen ügyben erről nincs szó, a törvényszék – figyelemmel a vádlottnak a testi sértés büntettére vonatkozóan tett nyilatkozatára (ennek lényege szerint féltékenységből bántalmazta a sértettet, eszközt nem használt) – részletes bizonyítást folytatott le a testi épség elleni bűncselekmény vonatkozásában is. Ennek keretében 2020. november 6-án és 2021. június 29-én tartott tárgyalási napokon a testi sértés büntettére vonatkozóan is kihallgatta a vádlottat (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 7. oldal ötödik és hetedik bekezdés, 17. oldal harmadik bekezdés), sértettl sértettet (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 13., 15., 16., 20. oldal), ismertette a vádlott és a sértett nyomozás során tett vallomásait, valamint a sértett sérülései vonatkozásában keletkezett fényképfelvételeket, ellátási lapot, zárójelentést és az igazságügyi orvosszakértői véleményt (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 7. oldal második, negyedik, hatodik bekezdés, 20. oldal harmadik, ötödik, hetedik, tizedik bekezdés, 9.B.117/2020/74. számú jegyzőkönyv 2. oldal). Figyelemmel arra, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadása ellenére a testi sértés büntette vonatkozásában is bizonyítás felvételére került sor, és e bűncselekmény tekintetében a törvényszék az ítélete indokolásában számbavette és értékelte a bizonyítékokat, azaz a bűnösség megállapítását nem a bűnösséget beismerő nyilatkozatra és annak elfogadására alapította (ítélet 11., 12., 16. és 27. ponttal jelölt bekezdései), nem volt ok az elsőfokú ítéletnek a Be. 609. § (1) bekezdés h) pontjában írt okból történő hatályon kívül helyezésére.

[58] Az ítéltábla megállapította azt is, hogy nem történt olyan, a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott relatív eljárási szabálysértés, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére és a büntetés kiszabására. Az elsőfokú bírósági eljárásban a vádlott és a védő a törvényes jogaikat,

ezen belül a kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a bűnösség megállapítása, a cselekmények Btk. szerinti minősítése és a büntetés kiszabása tekintetében az indokolási kötelezettségének eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b) és d) pont].

[59] A Be. 561. § (3) bekezdés f) pontja szerint az ügydöntő határozat indokolásának tartalmaznia kell a bizonyítási indítványok elutasításának indokolását, amely előírásnak a törvényszék nem tett eleget. A 2021. április 8-án tartott tárgyalási napon tanú³¹ tanú kihallgatására tett védői indítványt elutasította, azonban ennek az ítéletben történő indokolását elmulasztotta, azonban ez önmagában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését nem alapozza meg, az ítéltábla e körben az indokolást a későbbiekben írtak szerint kiegészíti.

[60] A törvényszék csakugyan ítéletszerkesztési hibát vétett, amikor a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és a korábbi büntetésére vonatkozó adatokat a tényállás részeként rögzítette, dacára annak, hogy azok – figyelemmel a Be. 561. § (3) bekezdés b) és c) pontjaiban foglaltakra – nem részei a történeti tényállásnak.

[61] A védelmi jogorvoslatok ugyan nem irányultak a vádlott felmentésére, azonban a védő fellebbezése írásos indokolásában gyakorlatilag támadta a törvényszék által megállapított tényállást. Ennek során új tényt nem állított, új bizonyítékra nem hivatkozott, illetve a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételét nem indítványozta.

[62] A másodfokú bíróság főszabály szerint a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja [Be. 591. § (1) bekezdés].

[63] A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a bizonyítékok értékelésére vonatkozó törvényi rendelkezések adják, amelyek szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító ereje. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (3) és (4) bekezdése]. E szabályozás biztosítja a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelését, illetőleg védik az elsőfokú bíróság mérlegelését.

[64] A törvény kivételesen engedi meg az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól való eltérést, mégpedig csakis abban az esetben, ha az ítélet megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le [Be. 591. § (1) bekezdés]. Tehát az eltérő tényállás megállapításának elsődleges és általános feltétele az, hogy az első fokon meghozott ítélet tényállása nem megalapozott.

[65] Ugyanakkor a megalapozatlanság mértéke (teljes vagy részleges) más-más jogkövetkezménnyel jár.

[66] Az elsőfokú ítélet teljes egészében megalapozatlan, ha az elsőfokú bíróság nem állapított meg tényállást vagy a tényállás teljes egészében felderítetlen [Be. 592. § (1) bekezdés a) és b) pont]. Teljes megalapozatlanság esetén a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú ítéletet és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja [Be. 610. §], azaz ilyen esetben az elsőfokú ítélet másodfokú bíróság általi korrekciójára nincs törvényes lehetőség.

[67] Részlegesen megalapozatlan az ítélet, ha az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a tényállás részben felderítetlen, a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával vagy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett [Be. 592. § (1) bekezdés a-d) pont]. Csak részleges megalapozatlanság esetén kerülhet sor a tényállás kiegészítésére (ez a hiányzó ténymegállapítás pótlását jelenti) vagy helyesbítésére (a meglévő ténymegállapítás módosítása vagy mellőzése), amely történhet az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás útján [Be. 593. § (1) bekezdés a) pont]. A kiegészítés, helyesbítés csak a meglévő tényállásba illeszkedő ténymegállapítást eredményezhet, attól eltérőt semmiképpen. Ezzel szemben a másodfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát oly módon is kiküszöbölheti, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének vagy részbeni felmentésének, vagy az eljárás megszüntetésének vagy részbeni megszüntetésének van helye [Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja]. Ha a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során – a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján – az elsőfokú bíróságétól eltérő tényeket állapít meg, az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti [Be. 593. § (2) bekezdés első mondat]. A másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat [Be. 593. § (2) bekezdés második mondat].

[68] Hangsúlyozni kell, hogy az eltérő tényállás fentiek szerinti megállapításának alapvető feltétele a tényállás megalapozatlansága (BJD 8349). Ha a tényállás megalapozott, akkor még a felmentő határozat érdekében sem lehet eltérő tényállást megállapítani pusztán a bizonyítékok eltérő értékelésével (BJD 7761, BJD 8377). Ez a jogi tartalom áll annak a megállapításnak a háttérében, miszerint a mérlegeléssel megállapított tényállás támadása a bizonyítékok felülmérlegelésével, illetve annak útján nem lehetséges.

[69] A részbeni megalapozatlanság esetén a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a helyesbített, kiegészített, illetve az eltérően megállapított tényállás alapján bírálja felül [Be. 593. § (3) bekezdés].

[70] A Kúria az EBH2019.B.9. számon közétett határozatában kifejtettek szerint a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságának pótlása, a felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem a felülmérlegelés tilalma alá esik, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, abban az esetben, ha az így módosult eltérő tényállás a felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vagy a bűnösnek

kimondott vádlott felmentéséhez vezethet. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a másodfokú bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Például nem mondhatja azt az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomásra, hogy azt nem fogadja el, és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, továbbá nem egészítheti ki, illetve módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egy általa el nem fogadott tanúvallomás (vallomásrész) alapján. Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján a tényállás módosítása valójában nem más, mint ugyanazon bizonyíték alapján olyan további, az elsőfokú bíróság által nem megállapított tények megállapítása, amit az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott, azonban a vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából releváns. Az iratellenesség kiküszöbölése azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság nem a valós (az ügyiratokban rögzített) tartalma szerint vette figyelembe a bizonyítékot, és ezt javítja ki a fellebbviteli bíróság az ügyiratok szerinti tartalom alapulvételével. Téves ténybeli következtetés esetén pedig az elfogadott bizonyítékból történő, a logika szabályainak meg nem felelő ténykövetkeztetést helyesbíti a jogorvoslat tárgyában eljáró másodfokú bíróság. Minden esetben azonban a tényállás módosításának alapja az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyíték. A másodfokú eljárásban az eltérő bizonyítékértékelés (felülmérlegelés) tilalmának általános érvényű elve azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hiteltérdemlőségéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. A másodfokú bíróság csak azokra a bizonyítandó tényekre vonatkozóan értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyekre a másodfokú eljárásban maga folytatott le bizonyítást, vagy maga is folytatott bizonyítási cselekményt.

[71] Jelen ügyben az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli ügyészséggel a tekintetben, hogy az elsőfokú ítéletet a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban írt okokból részlegesen megalapozatlan, mivel a megállapított tényállás hiányos, illetőleg részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával.

[72] E részbeni megalapozatlanság kiküszöbölhető volt azáltal, hogy az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés útján a tényállást – a tárgyalás anyagává tett bizonyítási eszközök tartalma alapján, egyben a vádiratban rögzített ténymegállapításokkal egyezően – kiegészítette, illetőleg helyesbítette.

[73] A tényállás 4. ponttal jelölt bekezdésének első és harmadik mondatát helyesbíti és kiegészíti a következők szerint: „Terhelt1 vádlott és sértett1 a egyéb4 nevű internetes közösségi oldalon 2018. májusában ismerkedtek meg, 2018. június közepén személyesen is találkoztak, majd élettársi kapcsolatot létesítettek. (...) sértett1 két kiskorú gyermekével 2018. július 5-én költözött a vádlotthoz, illetve annak szüleihez.” [Terhelt1 gyanúsítottai vallomása (nyomozati irat VI. kötet 221. oldal), sértett1 sértett tanúvallomása (nyomozati iratok III. kötet 13., 51. oldal)].

[74] A tényállás 5. ponttal jelölt bekezdésének ötödik mondata után beilleszti a következő mondatot: „A vádlott azzal fenyegette meg sértett1t, hogy meg fogja ölni, ha szökést kísérel meg, rendőrséghez fordul, vagy az ügyfeleknek jelzi, hogy nem önkéntesen végzi a prostitúciós tevékenységet.” [sértett1 sértett tanúvallomása (nyomozati iratok III. kötet 15. oldal, 9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 19. oldal)].

[75] A tényállás 7. ponttal jelölt bekezdése helyébe a következő mondatot helyezi: „Terhelt1 vádlott a hirdetésnek a „Rosszlánysok.hu” internetes portálra 2018. július 23-án történt feltöltésétől kezdve prostitúcióra és a befolyt jövedelem átadására kényszerítette sértett1t.” [sértett1 sértett tanúvallomása (nyomozati iratok III. kötet 13. oldal)].

[76] A tényállás 8. ponttal jelölt bekezdésének első mondata elé beilleszti a következő mondatokat: „Az ügyfeleknek nyújtandó szexuális szolgáltatások árát Terhelt1 határozta meg. A hirdetésekre telefonon jelentkező ügyfelekkel sértett1 kihangsúlyozott mobiltelefonon, a vádlott jelenlétében, ezáltal folyamatos kontrollja alatt egyezett meg a szexuális szolgáltatás fajtájáról és áráról, valamint a szolgáltatás nyújtásának időpontjáról és helyéről.” [sértett1 sértett tanúvallomása (nyomozati iratok III. kötet 15.,53. oldal)].

[77] A tényállás 9. ponttal jelölt bekezdésének második mondata helyébe a következő mondatokat helyezi: „Terhelt1 és sértett1 2018. augusztus 25-én a cím20 szám alatti ingatlanban többször veszekedtek egymással, mivel a sértett közölte a vádlottal, hogy nem akarja folytatni a vádlott által rákényszerített prostitúciós tevékenységet, és ha ebbe nem egyezik bele, elhagyja őt. Terhelt1 a prostitúciós tevékenység abbahagyását, illetve a szakításukat nem fogadta el, de amikor a délutáni órákban átment a közös udvaron lévő, a szülei által lakott másik házba, sértett1 megpróbált elmenekülni, ám a kapunál őt a vádlott utolérte, a hajánál fogva visszahúzta a két ház közé, majd a konyhába.” [sértett1 sértett tanúvallomása (nyomozati iratok III. kötet 137-139. oldal]

[78] A tényállás 10. ponttal jelölt bekezdésének második és harmadik mondatát helyesbíti, illetőleg kiegészíti a következőkben írtak szerint: „Végül a családja segítségével tudott elmenekülni oly módon, hogy miután a testvére, tanú31 és az édesanyja, tanú20 telefonon hosszabb ideje nem tudták őt elérni, az édesanyja a férjével, tanú3-val 2018. szeptember 15-én meglátogatták őket. Ezt kihasználva, részben az édesanyja biztatására is, sértett1 – a gyermekeivel együtt – távozni akart a vádlott ingatlanából, azonban ezt Terhelt1 meg akarta akadályozni, a kaput bezárta, és közölte, hogy a sértett nem mehet sehova, mivel a gyermekeivel együtt a vádlott és a családja tulajdonában van.” [sértett1 sértett tanúvallomása (nyomozati iratok III. kötet 124-125. oldal, 9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 18. oldal), tanú20 tanúvallomása (nyomozati iratok III. kötet 146-147. oldal), tanú3 tanúvallomása (nyomozati iratok IV. kötet 299. oldal)].

[79] Fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a tényállás felderített, hiánytalan, irathű és helytelen ténybeli következtetésektől mentes, így a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt az ítélet felülbírálata során.

[80] Az ítéltábla abban is osztotta a fellebbviteli ügyészség álláspontját, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a bizonyítás anyagát képező bizonyítási eszközök, illetőleg az ezek által szolgáltatott bizonyítékok tartami ismertetése és értékelése tekintetében – nemcsak a tényállás kiegészítésével, helyesbítésével érintett körben – hiányos. Kétségtelen azonban az is, hogy a törvényszék a lényegesebb tényállási elemekre vonatkozóan kellő részletességű és egyébként logikus indokát adta annak, hogy a vád tárgyát képező bűncselekmények elkövetését mely bizonyítékok és ténybeli következtetések alapján miért látta megállapíthatónak, illetőleg a vádlotti védekezést miért nem fogadta el. A törvényszék

mérlegelési tevékenysége nem feltételezéseken, spekuláción alapult, annak alapját konkrét bizonyítékból származó tényszerű adatok, körülmények képezték.

[81] Az ítéltábla az indokolásnak Terhelt1 vádlottnak a 2020. november 6-ai tárgyalási napon tett vallomásának ismertetésére és értékelésére vonatkozó részét kiegészíti azzal, hogy a vádlott nem következetesen nyilatkozott arról, hogy mikor és miért értékesítették sértett1 mobiltelefonjait, továbbá miért állította, hogy a sértett korábban már dolgozott prostituáltként, illetőleg ki okozta sértett1 sérüléseit. Először akként nyilatkozott, hogy a budapesti wellness (egyébként azt adatok szerint 2018. június 18-án történt) után nem maradt pénzük a helység² utazásra, ekkor adták el a mobiltelefonokat, később azt állította, hogy egy piacozás során adta el a sértett kérésére (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 6. és 8. oldal). Megjegyzendő, hogy sértett1 sértett szerint is a vádlott egy piacozás során adta el a mobiltelefonjait (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 13. oldal). A vádlottnak a tárgyaláson tett első állítása szerint egy arab származású személlyel kötött érdekházasságából következtetett a sértettnak a egyéb⁸ korábban folytatott prostitúciós tevékenységére (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 3. és 6. oldal), csak a saját nyomozati vallomásának (nyomozati iratok VI. kötet 243. oldal) ismertetése után adta elő, hogy erről magától a sértettől szerzett tudomást (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 8. oldal). Egyébiránt Terhelt1 vádlott – szemben az elsőfokú ítélet indokolásának nem egyértelmű megfogalmazásával (ítélet 14. ponttal jelölt bekezdése) – a bírósági tárgyaláson már elismerte a bántalmazás tényét, illetőleg azt, hogy a sértett sérüléseit ő okozta, csak az eljárás korábbi szakaszában, a nyomozás során hivatkozott arra, hogy a kuncsaftok egyike okozhatta sértett1 sérüléseit.

[82] sértett1 sértett tanúvallomása körében az ítélet indokolását – a tényállás korrekciója körében már kifejtettekén túl – azzal is kiegészíti, hogy a vádlott a szexuális szolgáltatás helyeként rendszerint zsákutcákat választott ki, és a Fiat Ducato furgonjával az utca elején állt meg, ezzel akadályozva, hogy az ügyfél megpróbáljon elhajtani vagy a sértett elmenekülni. Továbbá figyelt arra is, hogy a közelben térfigyelő kamera ne legyen. A szexuális cselekmények miatti távolléteik alatt a sértett gyermekei a vádlott szüleinél voltak (a nyomozás során és a tárgyaláson tett tanúvallomás, nyomozati irat III. kötet 15., 17. oldal, 9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 14. oldal). E körülmények ugyancsak alátámasztják azt, hogy a vádlott mindent megtett a sértett esetleges szökésének megakadályozása, egyben saját cselekvőségének leplezése érdekében. A sértett a tárgyaláson a 2018. szeptember 25-ei bántalmazás kapcsán nem csak a kábítószer miatti összeveszésre hivatkozott, hanem arra is, hogy a szökési kísérlete előtt közölte terhelt³, hogy el akar menni (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 15. oldal). Ráadásul a sértett a jelenlétében ismertetett nyomozati tanúvallomását is fenntartotta, amely a tényállás kiegészítésével érintett körben rögzített tényeket tartalmazta, nevezetesen azt, hogy aznap azért veszekedtek többször is, mert közölte a vádlottal, hogy abba akarja hagyni a prostitúciós tevékenységet, és ha ezt ne teheti, akkor el fogja hagyni terhelt⁴t, aki ezt ellenezte. Egyébként a vádlott sértett1nek a gyermekeivel való kapcsolattartását is megnehezítette, gyakorlatilag elzárta őket a sértettől, a beszélgetéseiket ellenőrizte, a gyermekeknek többnyire a vádlott szüleinek a házában kellett lenniük (tanúvallomás, 9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 15. oldal).

[83] Az ítéltábla szükségesnek tartja tanú31 tanú vallomásának az ügy szempontjából lényegesebb részleteinek ismertetését is, ugyanis ezzel a törvényszék adós maradt.

[84] tanú31 tanú írásban tett vallomásában (*nyomozati iratok V. kötet 7-15. oldal*) arról számolt be, hogy testvérével, sértett1-nal az terhelt4-hoz költözése után kb. két hétig tudta tartani a kapcsolatot internetes felületeken, azonban ezt követően számára elérhetlenné vált. Édesanyja, tanú20 rövid ideig Terhelt1 telefonján keresztül tudta elérni a sértettet. Egy alkalommal hallotta édesanyja és sértett1 telefonbeszélgetését, amelyet furcsának talált, felmerült benne, hogy a sértett prostitúciós tevékenységet folytat; ez utóbb be is igazolódott, amikor a „Rosszlányok.hu” internetes oldalon intim fotókat talált róla. A egyéb4 internetes közösségi hálózaton került kapcsolatba tanú30-val, akitől megkapta Terhelt1 édesanyjának telefonszámát, azon keresztül sikerült elérnie sértett1-t. A vele való beszélgetés során hallotta, hogy Terhelt1 és a családja folyamatosan azt kérdezzék, hogy ő honnan szerezte meg a telefonszámukat.

[85] E tanú előadásának tartalmi hitelességét igazolta az általa csatolt, a Messenger üzenetküldő alkalmazáson tanú30-val folytatott levelezésről készült fényképek is (*nyomozati iratok V. kötet 35-51. oldal*)

[86] tanú31 tanúvallomása egyértelműen alátámasztotta sértett1 sértettnek azt a nyilatkozatát (*tanúvallomás, nyomozati iratok III. kötet 55. oldal, 78. oldal*), amely szerint Terhelt1 elvette a mobiltelefonját, ezáltal megakadályozta, hogy a felügyelete nélkül a családtagjaival kapcsolatot tarthasson; ezt követően a hozzátartozóival csak a vádlott vagy annak szülei telefonján, illetőleg kizárólag a vádlott ellenőrzése alatt tudott beszélni. Egyébiránt a tanú vallomása összhangban azzal is, hogy a sértettel – elmondása szerint [*sértett1 tanúvallomása (nyomozati iratok III. kötet 53. oldal)*] – a vádlott a 2018. július 5-én történt összeköltözésük után kb. másfél héttel közölte, hogy prostitúciós tevékenységet kell folytatnia (a hirdetés feladására a vádlotthoz költözés után két és fél héttel, 2018. július 23-án került sor).

[87] A törvényszék a 2021. június 29-én tartott tárgyaláson tanú31 tanúvallomását és tanú30-val folytatott levelezését a bizonyítás anyagává tette (*9.B.117/2020/74. számú jegyzőkönyv 3. oldal*).

[88] A fentiekből is következően, tanú31 tanú csak közvetett információkkal rendelkezett a sértett sérelmére elkövetett bűncselekménnyről, másrészt a vádlott sem vitatta a szexuális szolgáltatásra vonatkozó hirdetésnek a „Rosszlányok.hu” internetes oldalra történt feltöltését, miként lényegében azt sem, hogy a sértettet saját telefonján nem érthették el a hozzátartozói. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a sértettnek a saját telefonján való elérhetlenségéről, utóbb a vele való kapcsolattartás megnehezüléséről, illetőleg a kizárólag ellenőrzés mellett folytatott beszélgetésekről – sértett1 mellett (*9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 14. oldal*) – tanú20 tanú is beszámolt a 2021. április 8-án tartott tárgyaláson (*9.B.117/2020/51. számú jegyzőkönyv 6. oldal*). Az ügy szempontjából nem a jelentősebbek közé tartozó tényre (a sértettnek a hozzátartozókkal való kapcsolattartásának körülményeire) vonatkozóan egyidejűleg több bizonyítéknak, illetve bizonyítási eszköznek a tárgyaláson történő közvetlen vizsgálata nem indokolt. Ezért valóban szükségtelen volt a egyéb8 élő tanú31 tárgyaláson történő kihallgatása, a Be. 527. § (1) bekezdés a) pontja alapján a korábban írásban tett tanúvallomása ismertetésének nem volt törvényes akadálya.

[89] A hirdetést és az intim fényképeket a „Rosszlányok.hu” internetes oldalra feltöltő tanú7 tanú arról is beszámolt a tárgyaláson tett vallomásában, hogy amikor őt Terhelt1 a hirdetés kapcsán felkereste, sértett1 csendben volt, kétszer is meg kellett kérdeznie tőle, hogy mit szeretne, mert a sértett magától nem mondta (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 9. oldal). Nem volt olyan érzése, hogy sértett1 nem akarja a hirdetés feltöltését, számára úgy tűnt, hogy a sértett és a vádlott között valamilyen „közös megegyezés” van (9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 10. oldal). tanú7 nyomozás során tett tanúvallomása szerint (nyomozati iratok III. kötet 203. oldal) a sértett a beszélgetés alatt zárkózott volt, szégyenlősen mondta el, hogy mire kéri. A tanú által közöltek semmiképpen nem erősítik azt a vádlotti állítást, hogy sértett1 korábban prostituált volt, egyidejűleg cáfolják azt, hogy Terhelt1 kifejezetten ellenezte a sértettnek a prostitúciós tevékenység elkezdésével kapcsolatos terveit. E tanúvallomásnak a sértett együttműködésére vonatkozó részlete kapcsán azt sem hagyható figyelmen kívül, hogy sértett1 a korábban már megtörtént bántalmazások és fenyegetések után, tehát megfélemlített állapotban ment terhelt3 annak ismeréséhez, egyéb érdekelt2hoz (sértett1nak a nyomozás során és a tárgyaláson tett vallomásai, nyomozati iratok III. kötet 13. oldal, 9.B.117/2020/21. számú jegyzőkönyv 13. oldal). Továbbá tanú7 eleve nem tárhatta fel olyan tények észlelését, amelyek a sértettnek a vádlott általi kényszerítésére utalhattak, ugyanis ez esetben a hirdetés feltöltésében való közreműködését bűnrészesi magatartásként lehetett volna értékelni.

[90] tanú27 tanú az eljárás során nem csak arról számolt be, hogy terhelt3 a kapcsolata nem volt ideálisnak nevezhető (ítélet 24. számmal jelölt bekezdés), hanem a nyomozás során (tanúvallomás, nyomozati irat III. kötet 294-296. oldal) arról is, hogy egy alkalommal a vádlott a nyakánál fogva lerántotta a kanapéról, 2018. június 8-án pedig kirúgta a lábát, és úgy dobta neki az ajtónak, hogy a fejét beverte, majd a vádlott még két-három alkalommal ököllel megütötte a fejét (mindezt a vádlott szülei anélkül nézték végig, hogy közbeavatkoztak volna) nem szóltak, ezt követően azzal fenyegetőzött, hogy karddal tanú30t és szüleit „lekasabolja”. Továbbá a vádlott ittasan elmondta tanú30nak, hogy korábban nőket futtatott. Ezen túlmenően tanú27 tanú alátámasztotta tanú29 nyomozás során tett tanúvallomását, egyben cáfolta e tanúnak a korábbiaktól eltérő tárgyalási vallomását, amikor előadta, hogy ismerőse, tanú29 látta a kocsmában sértett1t „kékre-zöldre” verve, illetőleg a sértettet Terhelt1 a kocsmában is megütötte.

[91] tanú26 tanú a nyomozás során arról is nyilatkozott, hogy Terhelt1 minden alkalommal elkísérte őt, amikor a prostitúciós tevékenységet folytatta, a közelben volt, és az általa nyújtott szexuális szolgáltatásért kapott pénzt át kellett adnia a vádlottnak; egyszer pedig a vádlott viperával verte meg, mert több pénzre számított (tanúvallomás, nyomozati iratok III. kötet 311-313. oldal).

[92] Mindezek a vallomások egyrészt alátámasztják sértett1 sértettnek a vádlott erőszakos, bántalmazó magatartása kapcsán tett előadását, másrészt kifejezetten cáfolják azt a vádlotti védekezést, amely szerint ő volt e kapcsolat áldozata, „rossz nőt” vett magához, és el kellett fogadnia, hogy a sértett prostitúciós tevékenységből kívánja biztosítani a megélhetését.

[93] A vádlottal és a sértettel gyakorlatilag egy háztartásban élő szülők, tanú6 és az időközben elhunyt tanú5 elfogulatlan tanúknak semmiképpen nem tekinthetők, ráadásul a vádlottat a valóságosnál lényegesen kedvezőbb színben feltüntető állításaik egyáltalán nincsenek összhangban az előbbieken említett tanúk (tanú27, tanú26, tanú29) előadásával.

Egyébiránt a szülők szerepe kapcsán is megállapítható, hogy részükről a valós tények feltárása akár a bűnrészesi magatartásuk vizsgálatát eredményezhette volna.

[94] A vádlott mobiltelefonjának és a sértett által használt „munkatelefon” híváslistájának elemzése alapján (*értékelő jelentések, nyomozati iratok II. kötet 197-210., 213-232., 234-473. oldal*) – miként arra a fellebbviteli ügyészség helyesen hivatkozott – megállapítható, hogy e mobiltelefonok szinte kivétel nélkül ugyanazokon vagy egymáshoz nagyon közeli telekommunikációs bázisállomásokon forgalmaztak. Ez csakugyan alátámasztja azt a sértetti nyilatkozatot, hogy a prostitúciós tevékenység során a vádlott szállította a kuncsaftokkal való találkozási helyre, illetve onnan vissza a cím20 szám alatti ingatlanba, a szexuális szolgáltatás nyújtása alatt mindvégig a közelben maradt, őt folyamatosan az ellenőrzése alatt tartotta.

[95] Az ítéltábla sem látott okot arra, hogy megkérdőjelezze a sértettnek azt az állítását, miszerint a vádlott az összes személyes okmányát elvette tőle, amelyet csak az elmenekülését követően tudott pótolni (*sértett1 tanúvallomása, nyomozati irat III. kötet 79. oldal*), azonban ezt a tényt a fellebbviteli főügyészség által hivatkozott irat nem igazolja. A Nógrád Megyei Kormányhivatal által a nyomozó hatóság megkeresésére küldött tájékoztatás (*nyomozati irat II. kötet 169. oldal*) 2018. augusztus 6-án és augusztus 30-án történt okmányigénylést tartalmaznak, ez nyilvánvalóan nincs összefüggésben a vádlottól való távozással, amelyre 2018. szeptember 15-én került sor. Ez inkább a tanúnak azt az állítását igazolhatja, hogy a vádlott kérte tőle, hogy a gyermekei után járó tartásdíj állam általi megelőlegezéséhez szükséges dokumentumokat helység2 nyújtsa be, illetve a gyermek óvodában történő beiratkozása is szükségessé tette az iratok intézését (*sértett1 tanúvallomása, nyomozati irat III. kötet 78. oldal*).

[96] Az eljárás során többször kihallgatott, szembesítéseken is nyilatkozó sértett1 sértett a sérelmére elkövetett bűncselekmények lényeges körülményeire vonatkozóan következetes, jelentős ellentmondásoktól mentes vallomásokat tett, azokat a korábbiakban hivatkozott egyéb személyi (tanúvallomások) és okirati bizonyítékok (orvosi dokumentumok, híváslisták) is alátámasztották, így nem volt ok kétségbe vonni a sértett szavahihetőségét.

[97] Nem csupán sértett1 előadása cáfolta azt a vádlotti védekezést, miszerint a sértett saját akaratából végezte a prostitúciós tevékenységét, azt ő maga a féltékeny természete miatt kifejezetten ellenezte, sőt kifejezetten meg akarta akadályozni. A rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, így Terhelt1 és egyéb érdekelt2 vallomása, valamint a híváslisták adatai alapján megállapítható volt, hogy Terhelt1 aktívan közreműködött a szexuális szolgáltatásra vonatkozó első hirdetés elkészítésében és feltöltésében (a vádlott vitte el a sértettet a saját ismerősehez, egyéb érdekelt2hoz, a vádlott készítette el az élettársát intim pozíciókban ábrázoló fotókat), a sértett egyéb érdekelt2nál hallgatag és szégyenlős volt, továbbá a későbbiekben a vádlott a sértettet a szexuális szolgáltatások során szállította, felügyelete alatt tartotta.

[98] Tovább erősítik sértett1 vallomásainak tartalmi hitelességét a vádlott korábbi életviteléről és jellemvonásairól szóló beszámolók:

- Csík Szilviával és tanú30val szemben is erőszakos, bántalmazó magatartást tanúsított;

- a kábítószer vásárláshoz rendszeresen pénzre volt szüksége;
- a vádlott nem csupán támogatta tanú26 önként folytatott prostitúciós tevékenységét, de több esetben maga vitte a helyszínekre, kifejezetten ő kérte, hogy a „Szuperinfó” lapban hirdesse szexuális szolgáltatásait, meghatározta, hogy mennyit kérjen a különféle szexuális szolgáltatásokért, és az abból származó bevételek a vádlotthoz kerültek.

[99] A sértett hozzátartozói tanú20, tanú3 és a kívülálló tanú14 rendőr is alátámasztották azt, hogy 2018. szeptember 15-én a vádlott nem csak ellenezte, de kifejezetten meg is akarta akadályozni, hogy sértett1 az ingatlant elhagyja; végül rendőri segítség kellett a távozásához. Márpedig e magatartására a vádlott az eljárás során nem tudott, de nem is adhatott elfogadható, észszerű magyarázatot.

[100] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla egyetértett a törvényszéknek a vádlott bűnösségére vont következtetésével.

[101] A törvényszék az időbeli hatálynak a Btk. 2. §-a szerinti vizsgálatát követően helyesen alkalmazta az elkövetés idején hatályos büntető törvény rendelkezéseit, ugyanis az elbíráláskor hatályos rendelkezések nem biztosítanak enyhébb elbírálást. Kétségtelen, hogy az emberkereskedelem büntetnének törvényi tényállása módosult, azonban a vádlott cselekménye a Btk.-nak az elbíráláskor hatályos különös részi rendelkezései szerint is bűncselekménynek minősül, és – figyelemmel a súlyosabb minősítést megalapozó körülmények fennállására – annak büntetési tétele (öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés) sem változott.

[102] A cselekmény elkövetése idején hatályos Btk. 192. § (2) bekezdése szerint, aki mást kizsákmányolás céljából elad, megvásárol, elcserél, átad, átvesz, toboroz, szállít, elszállásol, elrejt vagy másnak megszerez, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[103] A Btk. 192. § (3) bekezdés b) pontja alapján a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberkereskedelmet erőszakkal vagy fenyegetéssel követik el.

[104] A Btk. 192. § (4) bekezdése b) pontja szerint a büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyi szabadságától megfosztott személy sérelmére elkövetett a (2) bekezdésében meghatározott bűncselekmény a (3) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint minősül.

[105] Nem megalapozott tehát a vádlottnak az a felvetése, miszerint a cselekmény elkövetésekor a Btk. még nem szabályozta az emberkereskedelmet.

[106] A Btk. jelenleg hatályos különös részi rendelkezéseiben az emberkereskedelem törvényi tényállása – a korábbiakhoz képest – módosult. Eszerint emberkereskedelem büntette miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az, aki mást rendszeres

előny megszerzése céljából munkavégzésre, munka jellegű tevékenység végzésére, egyéb szolgáltatás vagy jogellenes cselekmény folytatására erőszakkal vagy fenyegetéssel kényszerít [Btk. 192. § (2) bekezdés b) pont]. Aki a (2) bekezdésében meghatározott bűncselekményt szexuális cselekmény végzése vagy emberi test tiltott felhasználása érdekében követi el, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő [Btk. 192. § (4) bekezdés].

[107] A vádlott cselekménye a jelenlegi szabályozás szerint a Btk. 192. § (2) bekezdés b) pontja és (4) bekezdése szerinti, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő emberkereskedelem büntettének minősülne, ezért kellett – a fentiekben már írtak szerint – a Btk. 2. §-a alapján az elkövetés idején hatályos büntető törvényt alkalmazni.

[108] A bizonyítás eredményeként kétséget kizáró bizonyossággal volt megállapítható, hogy a vádlott sértettl sértettet megfosztotta a személyi szabadságától, és őt erőszakkal, illetve fenyegetéssel arra kényszerítette, hogy prostitúciós tevékenységet folytasson, másoknak pénzért szexuális szolgáltatásokat nyújtson. A cselekmény emberkereskedelemként történt értékeléséhez csakugyan szükséges az is, hogy az elkövetési magatartás, jelen esetben a másnak történő megszerzésre kizsákmányolás céljából kerüljön sor.

[109] Miként arra a fellebbviteli ügyészség okszerűen hivatkozott, a sértett két óvodáskorú gyermekével a családjától többszáz kilométerre lévő városban élő vádlott ingatlanába költözött, és a vádlott röviddel az összeköltözésük után közölte, hogy őt és gyermekeit nem fogja eltartani, de legális munkát nem végezhet, ehelyett prostitúciós tevékenységet kell folytatni. Az ellenkező sértettet bántalmazta, megöléssel és gyermekei elvesztésével fenyegette, egyidejűleg a sértettől a családjával vagy ismerőseivel való kapcsolattartást biztosító mobiltelefonjait, illetve az önálló intézkedést lehetővé tevő személyes okmányait elvette, az ingatlan egyedül történő elhagyását megtiltotta, megakadályozta. A személyi szabadságától ily módon megfosztott sértettet arra kényszerítette, hogy pénzért szexuális szolgáltatást nyújtson a hirdetésre jelentkező személyek számára, és ennek érdekében rendszeresen bántalmazta vagy a korábbiakban írtak szerint fenyegette a sértettet, továbbá a szexuális szolgáltatásért kapott pénzt a sértettől elvette.

[110] A vádlott kizsákmányolás céljából a személyi szabadságától megfosztott sértettet erőszakkal és fenyegetéssel másnak megszerezte, ezért – szemben a védelem álláspontjával – megállapítható, hogy a vád tárgyává tett, minősített emberkereskedelem büntettének valamennyi tényállási eleme megvalósult.

[111] Ebből következően a törvényszék helyesen és törvényesen minősítette a vádlott cselekményét a Btk. 192. § (2) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő emberkereskedelem büntettének. Ugyanakkor az ítélet rendelkező részében és a jogi indokolásában egyaránt elmulasztotta felhívni az erőszakkal vagy fenyegetéssel elkövetésre – mint minősítő körülményre – vonatkozóan a (3) bekezdés b) pontját; ezt az ítéltábla pótolta.

[112] Értelemszerűen az ítéltábla nem találta alaposnak azokat a felvetéseket, miszerint a vádlott cselekménye legfeljebb kerítés büntetteként vagy kitartottság büntetteként minősülhet. Egyébként az ítéltábla az emberkereskedelem elleni fellépés nemzetközi jogi

előzményei, az azokhoz és az európai uniós jogi előírásokhoz igazodó magyar szabályozás sajátosságai és a törvényi tényállási elemek értelmezése kapcsán kifejtett védői érvekkel egyetértett.

[113] A Btk. 200. § (1) bekezdése szerint kerítés büntettét az követi el, aki haszonszerzés érdekében valakit szexuális cselekmény végzésére másnak megszerez; e cselekménynek van minősített esete is, ha erőszakkal vagy fenyegetéssel követik el [Btk. 200. § (3) bekezdés c) pont második fordulat].

[114] A Btk. 202. § szerinti kitartottság büntettét az követi el, aki prostitúciót folytató személlyel egészben vagy részben kitartatja magát.

[115] Kétségtelen, hogy a vádlott haszonszerzés érdekében szerezte meg másoknak a sértettet szexuális cselekmények végzésére, evégett erőszakot és fenyegetést is alkalmazott, azonban olyan további tényállási elemek (a személyi szabadságától megfosztott sértett, a kizsákmányolási célzat) is megvalósultak, amelyek az enyhébben minősülő bűncselekmény, a kerítés büntettének megállapítását kizárták.

[116] A kitartottság büntette kapcsán is rögzíthető, hogy nem csupán a sértett által végzett prostitúciós tevékenységből származó bevételnek a vádlott által történő megszerzéséről, abból a megélhetésének biztosításáról volt szó, hanem az irányadó tényállás szerint eleve erőszakkal és fenyegetéssel kényszerítette Terhelt1 vádlott sértett1 sértettet a szexuális szolgáltatások pénzért történő nyújtására.

[117] Az ítéltábla osztotta a fellebbviteli ügyészség álláspontját arra vonatkozóan, hogy a testi épség elleni bűncselekmény jogi minősítése téves. A vádlott rendszeres bántalmazásokkal kényszerítette a sértettet a prostitúciós tevékenység folytatására, a 2018. augusztus 25-ei nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó bántalmazással is azért került sor, mert a sértett nem akarta tovább folytatni ezt a tevékenységet, és megkísérelt megszökni. Tehát a testi épség elleni bűncselekményt megvalósító bántalmazás – ugyanúgy, mint a korábbiak – az emberkereskedelem véghezvitele érdekében történt, amely éppen az erőszakkal való elkövetés miatt minősül súlyosabban. Emiatt a tilalmazott kétszeres értékelést eredményezte, hogy a törvényszék a prostitúciós tevékenység folytatása, a szökési kísérlet megtorlása érdekében történt bántalmazást aljas indokból elkövetett testi sértés büntettének [Btk. 164. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont] minősítette. Ezért az ítéltábla a vádlottnak a testi épség elleni bűncselekményét a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdései szerinti ún. „alapeseti” testi sértés büntettének minősítette, egyidejűleg a jogi indokolásban az elkövetés napját 2018. augusztus 25-re helyesbítette (*ítélet 9. oldal 34. számmal jelölt bekezdés*).

[118] A Btk. 80. § (1) bekezdése szerint a büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[119] A vádlottal szemben a minősített emberkereskedelem és a testi sértés miatt kiszabható büntetés a halmazati szabályok szerint [Btk. 81. § (3) bekezdés] öt évtől tizenhárom évig terjedő szabadságvesztés.

[120] A Btk. 80. § (2) bekezdése alapján határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének a fele. A Btk. 80. § (3) bekezdése szerint, ha a törvény a büntetés kiszabása esetén a Különös Részben meghatározott büntetési tételek emelését írja elő, a (2) bekezdésben meghatározott számítást a felemelt büntetési tételekre tekintettel kell elvégezni. Jelen ügyben a középérték 9 év tartamú szabadságvesztés.

[121] A büntetés kiszabása során figyelembe vett alanyi és tárgyi tényezők kiegészítésre, pontosításra szorultak.

[122] A vádlott terhére megállapított bűncselekmények, különösen az emberkereskedelem büntette büntetési tételének felső határa, illetőleg ebből következően a cselekmény elévülési ideje miatt a közel három és fél éves időmúlásnak csekély a nyomatéka.

[123] A büntetőeljárás elhúzódása további enyhítő körülményként értékelendő, és erre a Be. 564. § (4) bekezdés b) pontja alapján utalni is kell. A büntetőeljárás észszerű időn belüli befejezésének követelménye a tisztességes eljárás részjogosítványa [2/2017. (II.10.) AB határozat]. Hozzászámítva az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig eltelt időt is, a vádlott közel három és fél évig állt büntetőeljárás hatálya alatt, ebből hosszabb időn keresztül, megközelítőleg két évig a személyi szabadság elvonásával járó kényszerintézkedésben (letartóztatásban) volt. Ki kell emelni, hogy az eljárás elhúzódása nem róható fel a vádlottnak, aki mindvégig az eljáró hatóságok rendelkezésére állt.

[124] A védelem felvetésével szemben, nem állnak rendelkezésre adatok arra vonatkozóan, hogy a vádlott anyagilag vagy más módon hozzájárulna a születésétől kezdve volt élettársa, tanú²⁷ gondozása és nevelése alatt álló gyermeke eltartásához, ezért enyhítő tényezőként a kiskorú gyermek nem értékelhető.

[125] A bejelentett munkahellyel, igazolt jövedelemmel nem rendelkező vádlott esetében – figyelemmel a cselekmény jellegére is (részben a sértettre kényszerített prostitúciós tevékenységből származó bevétel biztosította megélhetését) – olyan a munkaviszonyára vonatkozó kedvező személyi körülmények nem állapíthatók meg, amelyek a büntetés kiszabása során jelentőséggel bírnának.

[126] Tekintettel arra, hogy a vádlott csak a bántalmazás kapcsán ismerte el bűnösségét, de abban sem a vádiratban írtak szerint, a tárgyaláson kifejezett megbánása nem értékelhető a javára.

[127] Áttérve a büntetés kiszabása során figyelembe veendő súlyosító körülményekre, az ítéltábla arra mutat rá, hogy az ügyészség nem csatolt bűnügyi statisztikai adatokat arra vonatkozóan, hogy a testi épség elleni bűncselekmények száma 2018. augusztusában – a korábbi időszakhoz képest – lényeges emelkedést mutatott, illetve az ilyen bűncselekmények

száma Nógrád megyében az átlagosnál magasabb volt. Erre vonatkozó adatok köztudomásúnak sem tekinthetők, így az ítéltábla sem látott okot arra, hogy az elbírált bűncselekmény elszaporodottságát a súlyosító körülmények között megjelölje.

[128] Ezzel szemben csakugyan a vádlott terhére kell értékelni a kitartó, kíméletlen és gátlástalan elkövetést (a cselekmény közel két hónapon keresztül tartott, a sértettet kábítószer fogyasztására kényszerítette, nem csak a hozzátartozóival, de a velük élő gyermekeivel való kapcsolattartását is szigorúan korlátozta), valamint a cselekménynek a sértett lelki, pszichés állapotára gyakorolt hatását (sértettl a több mint két évvel később, 2020. november 6-án tartott tárgyaláson is többször elsírta magát, amikor a történeteket fel kellett idéznie).

[129] Mindezek mellett, az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az első fokon kiszabott, a testi épség elleni cselekmény enyhébb minősülése folytán a középértékkel azonos tartamú szabadságvesztés igazodik a megállapított bűncselekmények tárgyi súlyához, a vádlott társadalomra veszélyességéhez és a feltárt bűnösségi körülményekhez, az megfelel a büntetéskiszabási elveknek, egyben alkalmas a büntetési célok (egyéni és általános bűnmegelőzés) elérésére.

[130] Az ítéltábla – figyelemmel a cselekménynek az elkövetés módjában megnyilvánuló, a súlyosító körülmények körében jelzett konkrét tárgyi súlyára és erkölcsileg is súlyosan elítélendő voltára (a vádlott gyakorlatilag tulajdonaként kezelte a sértettet és gyermekeit) – nem látott lehetőséget a szabadságvesztés tartamának mérséklésére.

[131] A számos és nagy nyomatékú súlyosító körülmény ellenére a szabadságvesztés tartamának felemelésére sem volt ok. A súlyosítást célzó indítványt az ítéltábla azért nem találta alaposnak, mert a vádlott előélete nem túlzottan kedvezőtlen, korábban csak egyszer volt büntetve, akkor testi sértés büntette miatt enyhébb szankciót, pénzbüntetést szabtak ki vele szemben, továbbá a bűnügyi felügyelet közel másfél éve alatt az előírt magatartási szabályokat betartotta, és vele szemben újabb büntetőeljárás sem indult. Ezért feltételezhető, hogy a kiszabott, az ítélkezési gyakorlathoz képest enyhének sem tekinthető 9 év tartamú szabadságvesztés szükséges, de egyben elégséges szankció is ahhoz, hogy a vádlottat a jövőben újabb bűncselekmények elkövetésétől visszatartsa, és a generális prevenciós célok is érvényesüljenek.

[132] A szándékos bűncselekmények miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlott méltatlan a közügyek gyakorlására, ezért a törvényszék helyesen döntött a közügyektől eltiltás alkalmazásáról, annak a kiszabott szabadságvesztéshez igazodó tartama is megfelelő.

[133] Az ítéltábla – a bűncselekménynek haszonszerzési céllal történt elkövetése ellenére – mellőzte pénzbüntetés kiszabását, mivel annak a Btk. 50. § (2) bekezdésében meghatározott egyéb törvényi feltételei hiányoznak: a vádlott vagyontalan, jelenleg jövedelemmel nem rendelkezik.

[134] A törvényszék elmulasztotta mind az ítélet rendelkező részében, mind az indokolásban megjelölni, hogy a Btk. 81. § (1) bekezdése szerinti halmazati büntetés kiszabására került sor, ezt az ítéltábla pótolta.

[135] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban meghatározó rendelkezés törvényes, azonban az alkalmazott törvényhely felhívása téves, az helyesen a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontja.

[136] A Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján ugyancsak törvényes a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának megállapítása is.

[137] A törvényszék nem határozta meg a bűnügyi felügyelet kapcsán a „beszámítási kulcsot”, ezért az ezzel kapcsolatos rendelkezést az ítéltábla a Btk. 92. § (3) bekezdés a) pontja alapján kiegészítette.

[138] Törvényesek a lefoglalás megszüntetése és a bűnjelek kiadása, valamint a bűnügyi költség viselése tekintetében hozott ítéleti rendelkezések is, mindössze a bűnjeleket nyilvántartó gazdasági hivatal bűnjelszámát kellett elírás miatt helyesbíteni.

[139] Mindezekre figyelemmel, az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen – a fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítéletet a testi épség elleni bűncselekmény minősítésére, a pénzbüntetésre és a beszámításra vonatkozó rendelkezései tekintetében megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

[140] A Btk. 92. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú határozat meghozataláig letartóztatásban töltött időt is be kellett számítani a kiszabott szabadságvesztésbe.

[141] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt előírások zárják ki, ugyanis a vádlott vonatkozásában az elsőfokú bírósággal ellentétes döntés nem született.

Budapest, 2022. január 31.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró, Dr. Halász Etelka s.k. bíró

A Balassagyarmati Törvényszék 2021. június 29. napján kihirdetett 9.B.117/2020/74. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.303/2021/21. számú határozata folytán – 2022. január 31. napján jogerős.

Budapest, 2022. január 31.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke